

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2002-05-29

Närvarande: f.d. justitierådet Hans Danelius, regeringsrådet Gustaf Sandström, justitierådet Dag Victor.

Enligt en lagrådsremiss den 16 maj 2002 (Justitiedepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
2. lag om ändring i konkurslagen (1987:672),
3. lag om ändring i lagen (1992:318) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Kulturdepartementets verksamhetsområde,
4. lag om ändring i lagen (1996:628) om ändring i sekretesslagen (1980:100).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av hovrättsassessorerna Eva Lundgren och Ove Nilsson.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen

5 kap. 1 §

I första stycket 4 i nuvarande lydelse anges att sekretess gäller för uppgift som hänför sig till åklagarmyndighets, polismyndighets, skattemyndighets, Tullverkets eller Kustbevakningens verksamhet för att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott. Enligt förslaget skulle bestämmelsen ändras så att även kronofogdemyndighet

nämndes bland dessa myndigheter. Bestämmelsen bör jämföras med det föreslagna tredje stycket angående sekretess hos myndighet som biträder åklagarmyndighet, polismyndighet, skattemyndighet, Tullverket eller Kustbevakningen (men inte kronofogdemyndighet) med att uppdaga, utreda eller beivra (men inte förebygga) brott.

Vid föredragningen har upplysts att kronofogdemyndigheterna i detta sammanhang kan anses ha till uppgift att biträda framför allt åklagarmyndighet och polismyndighet, en uppgift som i princip kan hänföras under tredje stycket. Detta skulle bli ännu tydligare om uppräknningen i tredje stycket efter mönster av första stycket 4 utvidgades till att omfatta även verksamhet för att förebygga brott. Lagrådet förordar därför att första stycket 4 får behålla nuvarande lydelse samt att i tredje stycket orden "uppdaga, utreda eller beivra brott" ändras till "förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott". Detta får antas medföra att kronofogdemyndigheterna, trots att de inte uttryckligen omnämns, kommer att i sin här aktuella verksamhet helt omfattas av tredje stycket.

I det föreslagna nya fjärde stycket anges att uppgift får lämnas till enskild om att han eller hon inte förekommer hos Säkerhetspolisen med anledning av den registreringsverksamhet som bedrevs med stöd av bl.a. personalkontrollkungörelsen (1969:446).

Lagrådet finner att bestämmelsen inte är helt tydlig till sin innebörd. Den ger intryck av att ett klagande besked endast kan lämnas till den som inte förekommer i registret, och det är oklart vilket svar som skall lämnas till den som förekommer i registret men vars registeruppgifter inte kan lämnas ut. Avsikten måste rimligtvis vara – och detta har bekräftats vid föredragningen – att besked skall kunna lämnas också om att en person förekommer i registret och detta även om sekretess gäller för innehållet i de registrerade uppgifterna.

Lagrådet föreslår att bestämmelsen får följande lydelse:

”Utan hinder av sekretessen enligt andra stycket kan enskild få uppgift om huruvida han eller hon förekommer i Säkerhetspolisens register med anledning av den verksamhet som bedrevs med stöd av

1. personalkontrollkungörelsen - - - ,
2. - - - , eller
3. - - - ”

Förslaget till lag om ändring i lagen om ändring i sekretesslagen

Enligt förslaget skall ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till en tidigare ändring av 9 kap. 17 § sekretesslagen kompletteras med en anmärkning om att sekretess inte gäller för sådana uppgifter som införts i en allmän handling före år 1949. Förslaget utsäger i sak inte något utöver vad som redan framgår av det i detta ärende framlagda förslaget till ändring av samma paragraf i sekretesslagen (jfr formuleringen i den föreslagna 9 kap. 17 § ”eller motsvarande verksamhet enligt äldre bestämmelser”). Någon särskild övergångsbestämmelse till det förslaget har inte lagts fram i ärendet. Undantaget från sekretess kommer därför att gälla enligt sin ordalydelse helt oberoende av vad som tidigare gällt. Något behov av en särskild ändring av de tidigare ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna finns således inte. Mot en sådan talar också att den kan ge intryck av att en tidigare övergångsreglering skulle kunna ha företräde framför en senare ändring av grundförfattningen. Lagrådet förordar att den föreslagna kompletteringen får utgå.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.